

ВПЛИВ ЛЕГУВАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ НАПЛАВОЧНОГО ДРОТУ НА НАВКОЛОШОВНУ ЗОНУ

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

Проведені дослідження дозволили визначити вплив легуючих елементів наплавочного дроту на мікроструктуру та довжину навколошовної зони зварного шва.

Ключові слова: наплавлення, нагрів, корозійну стійкість, наплавочний дріт, зона термічного впливу.

Abstract

The conducted studies allowed to determine the influence of alloying elements of the surfacing wire on the microstructure and the length of the semicolonial zone of the weld.

Keywords: surfacing, heating, corrosion resistance, surfacing wire, zone of thermal impact

Вступ

Особливість фазових і структурних перетворень при зварюванні в порівнянні з термічною обробкою полягає в тому, що вони протікають в нерівноважних умовах зварювального термометформаційного циклу, тобто в умовах швидкого нагрівання і охолодження і одночасного розвитку зварювальних напружень і деформацій. Характер перетворень залежить від складу сплаву, максимальних температур нагрівання, а їх завершеність - від швидкісних і деформаційних параметрів зварювального циклу.[1]

Метою роботи є дослідження мікроструктури навколошовної зони зварного шва під впливом легуючих елементів наплавочного дроту.

Результати дослідження

Дослідження відбувались на зразках зі сталі Ст. 3. На пластини наплавляли валки дротом 12X18H10 та СВ-08Г2С з попереднім підігрівом до $T^{\circ}\text{C} = 200 \dots 250$.

Дослідження зміни структури та фазового складу поверхневих шарів після наплавлення оцінювали на мікрошліфах, виготовлених за стандартними методиками, за допомогою оптичного мікроскопу МИМ-7. Труїння шліфів проводили сульфатною кислотою (не більше 15 секунд).

На рисунку 1 показано зміни мікроструктур при наплавленні: а) дротом СВ-08Г2С; б) дротом 12X18H10.

Мікроструктурний аналіз показав, що у процесі наплавлення відбулось формування зварного шва в якому під час наплавлення дротом 12X18H10 зона термічного впливу значно менша у порівнянні з зоною термічного впливу при наплавленні дротом СВ-08Г2С. В результаті мікроструктурного аналізу виявили, що легуючі елементи сприяють утворенню структури складно легованого фериту та дрібним зерном і спостерігається плавний перехід до основного металу. У випадку наплавлення дротом СВ-08Г2С – навколошовна зона має структуру наближену до основного металу, а довжина зони термічного впливу набагато більша ніж зона термічного впливу при наплавленні дротом 12X18H10.

Мікроструктура, яка утворилась в результаті наплавлення дротом 12X18H10 має корозійну стійкість за рахунок утворення складних карбідів, які перемішались в результаті металургійних процесів зварювання, ніж структура утворена дротом СВ-08Г2С. Наплавлений шар поверхні отримав властивості складно легованого фериту, якій є стійким до агресивного середовища в результаті утворення оксидних плівок. Запропонований метод є доцільним для надання особливих властивостей поверхні деталей з низьковуглецевих сталей, адже ресурс роботи деталі збільшиться у декілька разів.

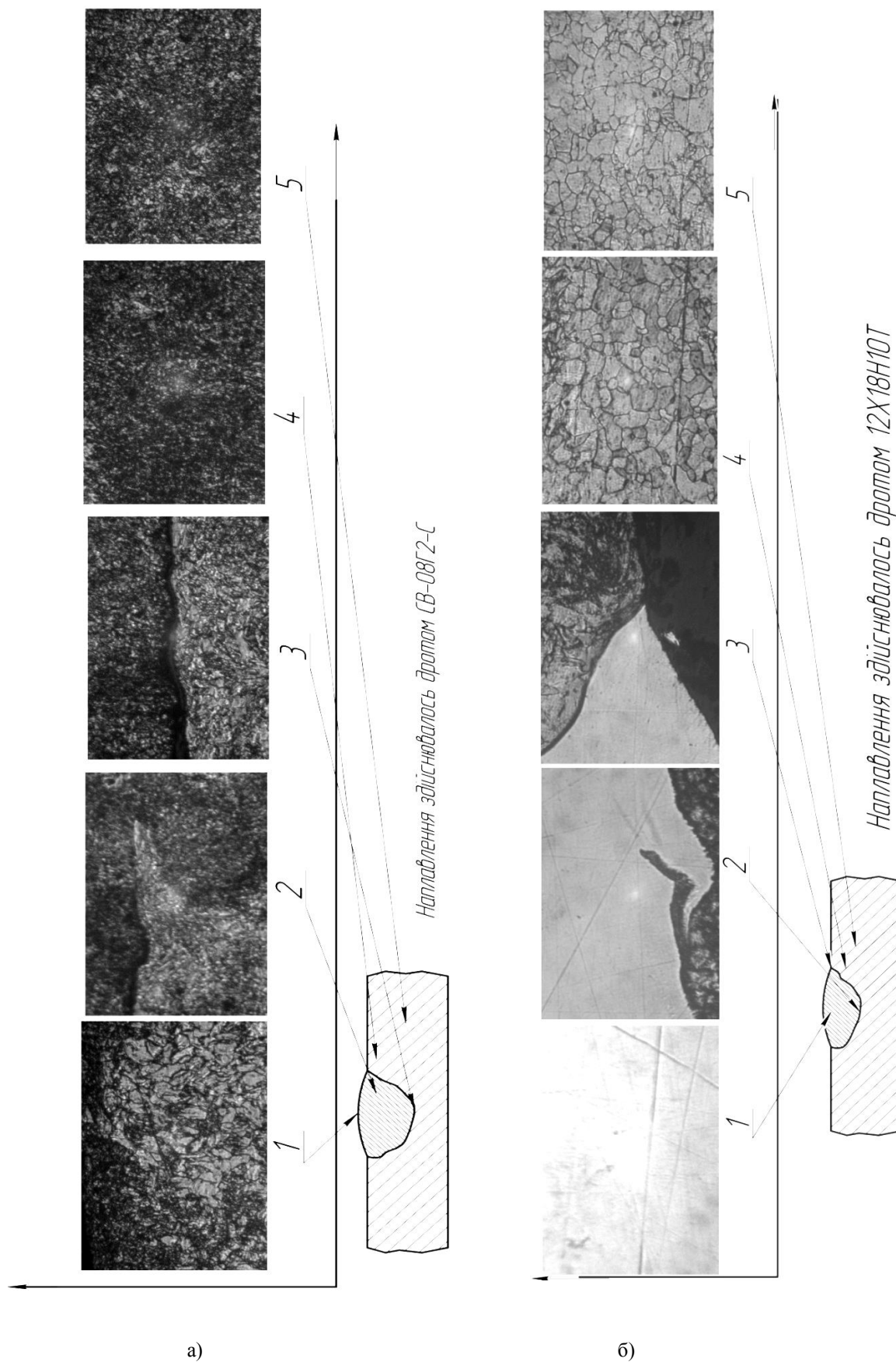

Рисунок 1 – Мікроструктури зон термічного впливу:
 а) наплавлення дротом СВ-08ГC2; б) наплавлення дротом 12Х18Н10.

Висновки

Встановлено, що запропонований підхід сприяє утворенню поверхневих шарів з меншою довжиною зони термічного впливу, а наплавлений шар поверхні отримав властивості складно легованого фериту, якій захищає поверхню деталі від дії агресивного середовища та надають спеціальних експлуатаційних властивостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Шиліна О.П. «Вплив легування ванадієм на структуру та зміну властивостей наплавлених шарів конструкційних сталей» / Шиліна О. П. -«Вісник машинобудування та транспорту» № 2. 2018 р. – с.

Шиліна Олена Павлівна – канд. техн. наук, доцент кафедри галузевого машинобудування, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: epshilina.tpz@gmail.com

Пономапенко Олександр Сергійович – студент групи ЗВ-18м, факультет машинобудування та транспорту, Вінницький національний технічний університет, e-mail: sa0496@yandex.ru

Shilina Olena P. – Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor of department of machine-building, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: epshilina.tpz@gmail.com

Ponomarenko Alexander S. - student group ZV-18m, Faculty of Mechanical Engineering and Transport, Vinnytsia National Technical University, e-mail: sa0496@yandex.ru